

NAGOVOR DRŽAVNEGA SEKRETARJA V KABINETU PREDSEDNIKA VLADE – JOŽEFA ŠKOLČA

Danes je praznik. Obeležujemo 40 let organizacije, ki je bistveno spremenila življenje posameznikov, njihovih najbližjih, družin in skupnosti. Ko danes stojim tu pred vami lahko razmišljam o problemih, težavah in načrtih tako posameznikov kot tudi organizacije. In vendar se mi zdi smiselno, da se skupaj najprej zazremo v preteklost in se poskusimo vživeti v kožo in razum ljudi, ki so začeli paraplegike organizirati, jih pripravljati na življenje z do včeraj nepredstavljivim hendikepom, se boriti za njihove pravice in polno vključitev v našo družbo. Ne vem, če lahko parafraziramo knjigo knjig, da na začetku ni bilo nič in so potem nastala društva in zveze, vendar daleč od resnice to ni. Zato gre moja prva misel in zahvala najprej tem ljudem, ki so videli in razumeli da ni škoda ne časa ne energije, da se našim invalidnim sodržavljanom omogoči čimbolj spodobno in normalno življenje, karkoli že ta beseda komu pomeni. Pionirjem so sledile generacije naslednikov, ki so skušale izgraditi sistem predpisov, pomoči in organizacijo.

40 letnica je tudi priložnost, da smelo pogledamo v prihodnost. Danes jo vsi in najprej slikajo v barvah krize in postavljajo v okvir recesije. Vendar odgovor na krizo in recesijo ni v čakanju na boljše čase in kot kdo pričakuje vrnitev na pot stare in dobre gospodarske rasti. Danes je tako bolj kot kdajkoli čas, da okrepiamo ideale solidarnosti, medsebojne povezanosti in vključenosti. Samo to so lahko temelji, ki povečujejo družbeno kohezivnost, kulturno strpnost in toleranco ter omogočijo drugačen razvoj in napredek.

Zato je potrebno v času ko razpravljamo o vprašanih socialne varnosti in zaposlenosti, financah in borznih indeksi misliti tudi na vse tiste male ideje in pobude, ki lajšajo življenje različnih marginalnih skupin. Invalidske, humanitarne in tudi druge nevladne organizacije lahko pomembno prispevajo k lažjemu prehodu v bolj solidarno in kohezivno družbo. Rešitve, ki povečujejo in poglobljajo socialne in druge razlike, krize zagotovo ne bodo ne zaustavile, ne rešile.

Pred nami je, da te stvari skupaj mislimo, da jih poskušamo vgraditi v različne proti krizne pakete in predvsem v sistem zakonodaje, ki mora posodobiti predpise s področja invalidskega varstva.

V vladnem zakonodajnem načrtu je nekaj zakonov, ki utrjujejo in izboljšujejo položaj invalidov: Zakon o izenačevanju možnosti invalidov, Zakon o dolgotrajni oskrbi in Zakon o osebni asistenci. Ta paket bo moral utrditi zaveze, ki jih je naša država med prvimi sprejela z ratifikacijo Konvencije o pravicah invalidov in upoštevanje standardnih pravil OZN za izenačevanje pravic invalidov.

»Zakonodaja naj bi torej zmanjševala razlike oziroma povečevala možnosti za enakost med invalidi in drugimi ter preprečevala in odpravljala omejitve, ki jih prinaša invalidnost. Z zakonodajo bodo morali biti opredeljeni antidiskriminacijski ukrepi in hkrati pozitivni ukrepi za priznanje drugačnosti, zaradi katere imajo invalidi pravico do posebnih pravic. V tem delu zakonodaja pomeni novost tudi za evropsko zakonodajo. Snovalci predpisov morajo razmišljati o pravici invalidov, da živijo in delujejo v istem življenjskem okolju kot drugi, kakor tudi o enakih možnostih za uporabo javnih zmogljivosti in storitev. Invalidnost bi bilo treba upoštevati pri načrtovanju objektov in potrebne ureditve opraviti sproti, kar ponavadi ne pomeni večjih dodatnih stroškov. S tem sklopom ukrepov naj bi se zadolžile lokalne ali regionalne oblasti, da bodo sprejemale ustrezne načrte ukrepov za zmanjševanje arhitektonskih in komunikacijskih ovir, seznanjanje invalidov in širše javnosti ter podobno. S tem bi, na primer, zagotovili zvočne semaforje za slepe osebe, svetlobne signale za gluhe,

klančine in dvigala za gibalno ovirane, informacije invalidom v njim prilagojenim tehnikam, informacije o invalidih za širšo javnost itd.«

Vendar pa ta razprava ne bo mogoča in ne bo uspešna brez dejavnega in enakopravnega vključevanja in sodelovanja vseh, ki se jih te zadeve dotikajo. »Nič o invalidih brez invalidov« je bilo geslo o nedavnem evropskem letu možnosti za vse.

To naj bo vodilo pri sprejemanju odločitev v celem mandatu te vlade.

In na koncu, upam da nam bo z min za delo in min za zdravje ter matično fundacijo uspelo v Sloveniji zagotoviti manjkajoči del sredstev za dokončanje smelih načrtov v Pacugu.

Verjamem, da bo ta objekt v ponos in zadovoljstvo vseh, ne samo uporabnikov ampak tudi financerjev.

Vsaj danes je tudi priložnost, ko lahko pozabimo na drobna in včasih tudi zlobna nasprotovanja med nami in se skupaj veselimo te obletnice in skupaj želimo uspeha vsem, ki se trudijo za boljši danes in še boljši jutri.